

E-post: s.remissvar@regeringskansliet.se
Kopia: s.fs@regeringskansliet.se
Dnr: S2021/06815

Svar på remiss från Socialdepartementet - Börja med barnen! Följ upp hälsa och dela information för en god och nära vård (SOU 2021:78)

Då det idag inte finns någon samlad nationell uppföljning av hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och unga instämmer Region Dalarna i utredningens förslag gällande en samlad uppföljning av barn och ungas hälsa, både individuellt och nationellt, och som stödjer utvecklingen av det hälsofrämjande arbetet. Svenska barnhälsovårdsregistret BHVQ och Nationellt kvalitetsregister för elevhälsans medicinska EMQ insats behöver därför fortsätta utvecklas och införas nationellt och grunda sig i det utredningens förslag om ett sammanhållet hälsovårdsprogram för barn och unga.

I de delar av utredningen som berör elevhälsodata ses behov av ett nationellt ansvarstagande av en nationell myndighet som ges ett övergripande ansvar för att finna en lösning för uppföljning. Oavsett om lösningen kopplas till hälsodataregister eller kvalitetsregister vill regionen betona vikten av att lokala och regionala aktörer ges god tillgång till data och att en nationell myndighet samordnar arbetet.

Utän nationell, regional och lokal uppföljning av hälsofrämjande och förebyggande insatser finns risk för att den redan nu ojämlika barn och ungdomshälsovården förstärks.

Region Dalarna stödjer utredningens förslag om hur utbyte och delning av information kan ske mellan verksamheter och huvudmän och hur det behöver utvecklas för att möjliggöra utredningens förslag. Ett viktigt exempel är en gemensam tillväxtkurva vilket förutsätter en enhetlig dokumentation av hälsouppgifter i patientjournalen.

Uppdraget till myndigheterna är tydliga i slutbetänkandet men regionen vill särskilt betona vikten av att följa omställningen till god och nära vård ur ett barnrättsperspektiv samt kartläggningen av förekomst och behov hos gruppen barn och unga med långvariga och stora vård- och omsorgsbehov.

Se synpunkter med hänvisning till kapitel nedan.

5.1 Uppföljning av barns och ungas hälsa

Sida 138: *"Förslag: Socialstyrelsen ska få i uppdrag att utreda om det är möjligt och lämpligt att följa barns och ungas hälsa i hälsodataregister, och lämna de författningsförslag som är nödvändiga för att det ska kunna ske".*

Sida 145: *"Förslag: Socialstyrelsen ska få i uppdrag att utreda om det är möjligt och lämpligt att i ett hälsodataregister behandla uppgifter om barn och unga som fått hälso- och sjukvård inom elevhälsans medicinska insatser och lämna nödvändiga författningsförslag".*

Svar: Regionen vill betona vikten av att lokala och regionala aktörer ges god tillgång till data. Med anledning av långa utlämningstider av data från hälsodataregister är regionen tveksam till om hälsodataregister utgör ett lämpligt alternativ. Det är centralt att god tillgång till data, både tekniskt och tidsmässigt, tas i beaktande i bedömningen.

5.2 Förtydligande om uppgifter om hälsovård i kvalitetsregister

Sida 152: *"Förslag: Det ska anges i 7 kap. 1 och 4 §§ patientdatalagen (2008:355) att kvalitetsregisters ändamål är att systematiskt och fortlöpande utveckla och säkra hälso- och sjukvårdens kvalitet".*

Svar: Regionen är positiv till sammanställning av data från elevhälsans medicinska insatser i ett nationellt kvalitetsregister men önskar en nationell styrning och ett nationellt ansvarstagande av registret med en långsiktig hållbar ekonomisk lösning.

Sida 157: Stödjer förslaget och bedömningen gällande statligt stöd till kvalitetsregister för hälsovårdande verksamheter för barn och unga.

5.3.1 Uppdrag till Socialstyrelsen att stödja genomförandet av den nationella hälsovårdsreformen

Sida 159 första stycket: Behov av förtydligande att regionens ansvar för att samverka med skolhuvudmän bör förtydligas, detta bör givetvis omfatta även förskolan, vilket inte framgår.

Vi ser ett stort behov av att barnrättsperspektivet utvecklas och implementeras i hela hälso och sjukvården.

Sida 160: *"Socialstyrelsen ska få i uppdrag att stödja genomförandet av den nationella hälso- och sjukvårdsreformen för barn och unga, med särskild fokus på det nationella hälsovårdsprogrammet. I uppdraget ska även ingå att föreslå indikatorer för att kunna följa utvecklingen av barn- och ungdomshälsovården".*

Svar: Gällande förslaget om att Socialstyrelsen uppdras att "föreslå indikatorer" vill regionen betona vikten av att ta till vara alla de goda

exempel som finns hos regionala grupperingar och nätverk som jobbar med indikatorer kopplade till barns och ungas hälsa.

Utredningen lyfter fram "Nationellt nätverk för hälsosamtalet i skolan" (sida 83) där det sedan hösten 2021 pågår ett arbete med att ta fram ett förslag till gemensamma nationella indikatorer som kan implementeras i hälsosamtalet i skolan. I den arbetsgrupp som tilldelats ansvar för uppdraget ingår representanter från regioner, kommun samt Folkhälsomyndigheten och en dialog med EMQ finns.

Sida 163 andra stycket: Vi vill också betona behovet av en närmare samverkan även för BHV med specialistsjukvården (barnmedicin, barnhabilitering och BUP), både övergripande, för konsultation och specifikt för barn i behov av utredning, ev. åtgärder och behandling.

5.3.2 Uppdrag till Myndigheten för vård- och omsorgsanalys att utvärdera hälsoformen för barn och unga

Stödjer förslaget

Sida 164: Även barnhälsovårdsprogrammet behöver följas upp och utvärderas i högre grad. Det är i nuläget inte fullt implementerat i regionerna och det finns även skillnader inom respektive region. Det bör framgå att det krävs resurser för implementering och införande av ett hälsovårdsprogram för barn och unga i regionen när det gäller innehåll, kompetensutveckling för personal, utökad samverkan och delning av information mellan verksamheterna, barnrättsperspektiv och uppföljning av programmets olika delar. För detta krävs kunskap och kompetens inom området. I varje region finns centrala MHV och BHV-enheter med ingående professioner men för att kunna genomföra hälsovårdsprogrammet behöver det förtydligas att dessa enheter kan behöva utökas liksom motsvarande kompetenser för elevhälsa och ungdomsmottagningar samt barnrättsperspektivet.

5.3.4 Inspektionen för vård och omsorg bör granska barn- och ungdomshälsovårdens verksamhet

Sida 168: Instämmer i bedömningen.

Sida 169 första stycket: Vi efterlyser något om samverkan mellan BHV och förskola. Detta behövs för enhetlig uppföljning av barnets fysiska, psykiska och psykosociala hälsa.

Sida 169 sista stycket: Vi välkomnar en systematisk granskning av barn- och ungdomshälsovårdens verksamheter.

5.3.5 Det behöver följas upp om barns och ungas behov tillgodoses i omställningsprocessen

Stödjer förslaget - mycket viktigt

5.4 Kartlägga förekomsten av och behov hos barn och unga med långvariga och stora vård- och omsorgsbehov

Sid 176 första stycket: Vi ser helst att inte bara storstads regioner finns med i uppföljningen och ses som särskilt relevanta. Det finns särskilda omständigheter och svårigheter i övriga regioner som också behöver beaktas.

5.5 Möjligheter att dela information inom och mellan vårdgivare finns redan i dag

Instämmer i bedömningen sida 176.

5.6 Förslag till bestämmelser om sammanhållen vård- och omsorgsdokumentation bör genomföras och en utvidgning bör övervägas

Instämmer i bedömningen sida 179.

5.9 Utredningens förslag stärker och går i linje med nationell och internationell utveckling på hälsodataområdet

Instämmer i bedömningen sida 186.

Sida 187 första stycket: Förutsättningarna för att följa upp BHV's verksamhet nationellt behöver också stärkas. För närvarande sker endast nationell uppföljning gällande barnvaccinationsprogrammet (nationella vaccinationsregistret FoHM), amning och rökning i hemmiljö under spädbarnsåret (SoS).

5.9.1 Större statligt ansvar för nationell digital infrastruktur

Instämmer i bedömningen sida 190.

.....

Sofia Jarl
Ordförande Hälso- och sjukvårdsnämnden